

Gépsorok

A korábbinál értékesebb termékek, paradicsomlégyártó gépsorok előállítását kezdték meg a Rákosmezeje Termelőszövetkezet maglódi fémipari részlegében. A berendezéseken elvégezhető a paradicsomlégyártás teljes folyamata, egészen a palackozásig. Az elképzelések szerint az idén már összesen mintegy 110 gépsort adnak át, javarészt szovjet megrendelőknek.

A szövetkezet fémipari üzemében 1980 óta gyártották a gépsorok különböző alkatrészeit bér munkában. Közben saját erőből fejlesztették a termelést, korszerűsítették az üzemet, megteremtették a komplett gépsorok gyártásának feltételeit. Azért is szükség volt a fejlesztésre, mivel az üzem másik fő termékcsoportja, a vasúti biztosító berendezések — fénysorompó, előrejelző táblák, híradó oszlopok — iránt a jövőben kisebb kereslet várható.

A szövetkezetnek jelenleg már több mint 30 millió forint bevétele származik a paradicsomlégyártás berendezések előállításából.

Nagy László felvétele

A szó szoros értelmében útban vannak a Budapesti körút és a József Attila sugárút kereszteződésénél levő platók. Mégpedig a most épülő Északi körút nyomvonalaiban. Ott nem maradhatnak. Egyszerű lenne kivágni őket. Ennél jobb — bár költségesebb — megoldást választottak: a szegedi Felszabadulás Tsz kertépítő brigádjára átköltöztették a Keresztút utca, ahol sokat kellene vájni, míg az elültetett cseméték ilyen nagyra megnőnek.

Április 1-től

Utazási kedvezmények a vasúton

Április 1-től két új, 20 százalékos mérséklésű kedvezményt biztosít a vasút. Az egyik a csoportos utazási, a másik az életkorhoz kötött hétközi kedvezmény.

Bármely személy, vagy szerv által szervezett csoportos utazás keretében, ha legalább 10-en utaznak együtt, vagy 10 személy után megfizetik a menetdíjat, a személy- és gyorsvonatok első és második kocsisztályára 20 százalékos mérséklésű kedvezmény igényelhető. A csoportos utazási kedvezmény mértéke esetenként több is lehet: 200-tól 499 személyig a kedvezmény 33 százalékos, 500 utasnál nagyobb csoport esetén már 50 százalékos. A magasabb mérséklésű kedvezmény abban az esetben is igényelhető, ha a szükségesnél kisebb létszámú csoport a kedvezmény alapjául szolgáló legcsekélyebb létszám után megfizeti a kedvezményes menetdíjat.

A kedvezmény igényléséhez a megrendelő személynek vagy szervnek a kiindulási állomáson 2 példányos bejelentést kell leadnia. E bejelentésnek tartalmaznia kell: a kiinduló és a célállomást, a használni kívánt vonatnemet és kocsisztályt, az induló vonat számát, az indulás időpontját, a létszámot, a csoport vezetőjének nevét és lakáscímét, s a megrendelő aláírását. Csoportos utazási kedvezményre utazásonként három-három esetben lehet az uta-

zást megszakítani. Az útmegszakítási szándékot már a jegyváltáskor be kell jelenteni, s a vasút ezt a csoportos úrjegyen feltünteti. Az útmegszakítás tényét az állomáson a vonat érkezését követő egy órán belül igazolni kell.

A másik kedvezmény a nyugdíjasokat érinti. Mint ismeretes, a nyugdíjasok április 1-től a korábbi 8 alkalom helyett 16-szor kaphatnak ötvenszázalékos, vasútra vagy távolsági autóbusszra szóló kedvezményt. Ezen túlmenően április első-jétől a MÁV az életkorhoz kötött hétközi kedvezményt is bevezeti. Ez azt jelenti, hogy a MÁV minden 55. életévét betöltött nő és 60. életévét betöltött férfi részére 20 százalékos hétközi kedvezményt biztosít. E kedvezményes árú jegy csak keddi, szerdai és csütörtöki utazásokra vehető igénybe, egy útra, vagy menetútra. Az életkort, a kedvezményre való jogosultságot személyi igazolvánnyal, vagy útlevéllel kell igazolni.

Ugyancsak április 1-től megváltoznak a családi kedvezmény igénybevitelének feltételei. Távolságtól és vonatnemtől függetlenül már egy útra is megilleti a szülőket, vagy szülőket a 20 százalékos kedvezmény, ha legalább két, 18 évesnél fiatalabb gyermekkel együtt utaznak.

A szülő, vagy a szülők a 20 százalékos kedvezményt akkor is megkapják, ha a

gyermeknek életkoruk alapján nem kell jegyvet váltani. (Ismeretes, hogy a gyermek négyéves korig, ha önálló ülőhelyet nem foglal el, díjmentesen utazhat. A negyedik életévüket betöltött, valamint a tanulmányaikat folytató diákok 50 százalékos kedvezményre jogosultak. E tény az általános iskolások valamelyik igazolvánnyal — értesítőkönyvv, úttörőigazolvány, villamos-, autóbusszbérlés stb. — vagy személyi igazolvánnyal, a középiskolások diákigazolvány és személyi igazolvány felmutatásával igazolják. Ha a gyermek, vagy gyermekek a 18. életévüket még nem töltötték be, tanulmányt viszont nem folytatnak, vagy dolgoznak, teljes árú menetdíj megfizetése után utaznak.)

A 20 százalékos mérséklésű menetjegy érvénytartama és az útmegszakítások feltételei megegyeznek a teljes árú menetjegyekre előírtakkal. Helyjegyváltásra kötelezett vonatokra — az említett kedvezmények igénybevitelére esetén is — teljes árú helyjegyet kell fizetni.

Pártmunka az Ikarusban

Nehezebb körülmények közt — nagyobb felelősséggel

Kettős szorításban dolgoznak a szegedi gyár munkásai. Termelési programjukat a készáru-kibocsátáshoz kell szabni. Nem volna ez különösen nehéz, ha minden anyag időben rendelkezésre állna. Csak hogy gondok voltak a vállalaton belül is, kívül is a szállításokkal. 1983 második felében nem érkeztek időben a sajtó alkatrészek. A kooperációs partnerek egy része — főként azok, amelyeknek termeléséből csak csekély hányadot vásárol az Ikarus — nemigen tartják szem előtt az autóbusszgyári érdekeiket.

Szegeden büszkék rá, hogy az elmúlt évben az ő hibájukból nem kellett leállniuk a készre szerelő vonalaknak. Ehhez azonban igen gyakran kellett túlórázni, szombati munkára behívni a dolgozókat. Máskor pedig — anyagihiány miatt — kénytelenek voltak őket kényszer-szabadságra küldeni. Ahhoz pedig végképp hozzá kellett szokniuk, hogy az üzemek között gyakran csoportosítják át őket oda, ahol fontosabb a munka, vagy esetleg éppen van mit csinálni.

1.

Ki szereti, ha hétfévi programja fölburul a gyárra hirdetett rázúduló túlmunka miatt? S bár a jogszabályok erre lehetőséget adnak, ki szereti, hogy szabadnapjait számára alkalmatlan időben adják ki? Kényszeríteni Szegeden sem lehet erre ma már senkit. Igaz, hogy az Ikarus a legjobban fizető munkahelyek egyike a városban, de azért találunk másikat is az emberek, ha keresni kezdenek. A kényszert nem is szívesen alkalmazzák — marad tehát a meggyőzés. Az éppen soron levő feladatokat el kell végezni mindenáron, másfélt megzszakad a termelési folyamat láncja.

Ebben a munkában, a termelési agitációban vállalnak nagy szerepet a gyár kormunistái. Meggyőzni nem könnyű. Nem a munkára, a napi nyolc óra hasznos kitöltésére nehéz rávenni az embereket, hanem arra, hogy leg többeszer ők alkalmazkodjanak. A munkáját szerető többség számára világos: a világszámú számos pontján versenybe szálló nagyvállalatnak alkalmazkodnia kell a piac igényeire. Nem múlja a siker trehányul elkészített, vagy késve szállított részegységeken. A munkások nem akkor kérdeznak vissza, amikor van dolguk, hanem, amikor nincs.

Lehet magyarázatot adni: a sajtóaloknál is megvannak a maga nehézségei. A kooperációs partnerek pedig a termelésük kis részét vásárolja meg az Ikarus. Nem is igazán érdekelték abban, hogy termékük nagy értékű készáruba építve exportra kerüljön. Ez mind igaz. Ettől azonban még bőven „megtermelhető” a szegedi gyár is a maga lemaradásait. Hogy még sem teszük, abban nagy része van a sikeres agitációnak, ennek nyomán a dolgozók áldozatvállalásának.

Komoly feladatot jelentett 1983-ban az új termékek gyártásának előkészítése, majd a gyártás beindítása. Bővült a szegedi gyár termékeinek sora, minden új részegység készítéséhez meg kell teremteni a szükséges feltételeket. A gyár irányítóinak adott nagyobb önállóság nagyobb felelősséget is magával hozott. Belső átszervezést kellett végrehajtani, kiválasztani azokat az embereket, akik az új feladatok elvégzésére a leginkább alkalmasak. Javítani kellett a gyáron belüli kapcsolatok rendszerét, a belföldi együttműködést is. Ennek a feladatnak még a sűrűjében tartanak a szegediek.

A gyári párt szervezet úgy igyekezett segíteni ezt a munkát, hogy beszámoltatta az illetékes vezetőket az éppen soron levő legfontosabb kérdésekről. Ezen nem valamiféle zord ellenőrzést kell érteni. Inkább lehetőséget arra, hogy közvetlenül ismer-

tessék a feladatokat, elképzeléseiket, s a felmerült nehézségeket is. Nemcsak az ellenőrzés fórumai voltak ezek — egymás törekvéseinek megértését szolgálták. A párttagok csak úgy tudnak megfelelő termelési agitációt kifejteni, érvelni a vitákban, ha maguk is tisztában vannak a legfontosabb célokkal, és az elértükhöz vezető eszközökkel.

Nehezebb lett az ideológiai, tudatformáló munka is. Nemcsak a nemzetközi helyzet vált nehezebbé, bonyo-

lultabbá, Hazai viszonyainkban is több értelmezni, magyarázni való akadt az elmúlt évben. Ilyen volt például a kisvállalkozások terjedése, a szegedi gyárban is kiterjedő gmk-munka elfogadása, helyének kijelölése a termelési folyamatban. Fontos feladatot jelentett annak tudatosítása, hogy itt megfelelő többletfejlesztés ellenében fizeti ki a vállalat a többletjövédelmet, s vadhajtsók nycegségetével hitelt is kellett biztosítani.

Nem könnyű feladat ma az sem, hogy beiskolázzák a dolgozókat a megfelelő mozgalmi oktatásokra, tanfolyamokra, pártiskolára. Az élet-színvonal megőrzése érdekében megszaporodott a külön-munkát vállalók száma. A bejárók otthoni kisgazdaságaikban dolgoznak tovább. Az tehát, hogy a különböző tanfolyamokra beiskolázzák a tervezett létszámot — e változó világban, amikor mindenki féltékenyen ügyel a szabad idejére —, nem is olyan könnyű.

Különösen kényes és felelős feladat az ifjúsággal való foglalkozás. Nemcsak a munkakultúra, a munka szakmai fogásainak, és a hozzá való etikai viszonyulásnak az átörökítéséről, meggyökeresítéséről van szó, hanem egy másfajta hatásoktól is telített világban a tudatos marxista világnézet kialakításának szükségességéről. Mindez nem könnyű, hiszen jelentős a fluktuáció, különösen a fiatalok körében, s a munkához való szocialista viszonyt ma már nem motiválja jól érzékelhető létényszer.

3.

A szegedi gyár kormunistái a nehezebb körülmények között, növekvő felelősséggel végzik munkájukat. Nemcsak agitálniuk, elvi irányítást adniuk szükséges: mindezt csak a személyes példamutatás mellett ér valamit. Nem lehet vizet prédikálni és bort inni. Azok a társadalmi és vállalati, vagy kooperációs gondok nekik személyesen, mint munkásoknak, vezetőknek, családjukat eltartóknak is gondot okoznak. Ahogyan megpróbálják megoldani őket, az mintát jelent a többieknek is. Nagyon ügyelnek rá, hogy vonzó, követésre csábító, tisztességes példát adjanak.

T. I.

Forradalmi ifjúsági napok

Március 15. ünneplése

Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 136. évfordulója alkalmából város-szerte ünnepeket tartanak. A hagyományokhoz híven holnap, csütörtökön, az ünnep napján, Szegeden, a Klauzál téri Kossuth-szobornál a KISZ Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága, a Hazafias Népfőrt Szeged városi bizottsága rendez koszorúzási nagygyűlést. Már délután 2 órától a Huzavona együttes koncertje hallható a téren. Az ünnepségen, a Himnusz elhangzása után, a Szegedi Nemzeti Színház művészei-től irodalmi összeállítás tolmácsolása hallható. Az Ifjú Gárda zenekara 48-as indulókat játszik. Az ünnepség szónoka Tóth Tamás, a KISZ Szeged városi bizottságának első titkára. Az ünnepi beszéd elhangzása után a fiatalok, a párt- és állami szervek képviselői helyezik el koszorúikat

Kossuth szobránál. A megemlékezést a Szeged Tanácsköztársaság múzeum szervezte és tartotta. A Szegedi Vértanúk terén délután 10 órakor a Ságvári gimnázium diákjai irodalmi műsorral emlékeznek a forradalom és szabadságharc eseményeire. A Dóm téri panteonban pedig a Tömörkény gimnázium tanulói a forradalmár költőről, Petőfiről. Szóregzen az általános iskolások ugyanakkor délután 10 órakor koszorúzzák a Szőregi csata emlékművét. A városi megemlékezéseket együtt az iskolák, intézmények sok száz fiatalja dolgozza is megünnepli 1848–49 évfordulóját. A tanárképző főiskolán délután 1 órakor a SZOTE-n fél 2-kor, a JATE-n 5 órakor tartanak ünnepséget. A város ifjúsági és egyetemi, főiskolai klubjaiban számos egyéb program várja a fiatalokat.

Brigádvezetők tanácskozása

Legnagyobb építőipari vállalatunk, a DÉLÉP két-százötven tagos brigádvezetői tartottak tegnap tanácskozást Szegeden, a Kossuth Lajos sugárúti munkásszállón. Az elmúlt évben elért eredményekről, valamint az idei, kiemelkedően fontos feladatokról Sipo Mihály, a DÉLÉP vezérigazgatója tájékoztatta a küldötteket.

A beszámolóban is kitűnt: hasonlónak sok más üzemhez, az építőknél is a szocialista brigádvezetők tagtsága járt elől jó példával a munkában. Erről tanúskodik, hogy a tegnapi tanácskozás 13 kollektívának ítélték oda a vállalat Kiváló Brigádja címet. Közöttük egyaránt megtalálhatók kőművesek, festők, asztalosok, víz- és fűtészerezők, kubitakosok, nehézszerelők és még alkalmazottak által alapított brigádok is.

A tegnapi küldöttterkezleten a DÉLÉP szocialista brigádvezetői új vállalati munkaverseny-szabályzatot fogadtak el, s ez messzemenően figyelembe veszi a legújabb irányelveket. Mit hozhat ez a gyakorlatban? Kitérnek majd egyebek között arról, hogy az építők előtt álló feladatok közül mennyi valósul meg határidőre. A felajánlások mindenesetre azt sejtetik, hogy az idén épülő lakások 40 százalékát az első félévben átadják tulajdonosaiknak; a szegedi makkosházi új iskolát július 31-re elkészítik; a Szmogyi-könyvtárat április 30-ig átadják az üzemeltetőknél.

Ugyancsak a tegnapi tanácskozáson választották meg a DÉLÉP igazgatótanácsának 16 brigádvezetőtagját.

Diákbutik

az építőtáborokban

Csaknem két esztendeje, hogy az ország néhány építőtáborában olcsó és izléses ruhákat árúsító butikok várják a nyári munkára érkező fiatalokat. A diákok által szervezett, készített, szürített és — önköltséges áron — árúsított cikkek nagy sikert arattak, a háromezer „mindtadarab” napok alatt elfogyott. Tavaly már több tizen-ezres árukészletből válogathattak azok, akik nyári szabad idejük egy részét építőtáborban töltötték. A butik-akció kiterjedt minden építőtábor valamennyi turnusára, s a fiatalok 100–300 forintért jutottak a divatos alkotékekhez.

Miként a KISZ KB illetékesei elmondták, az akciót az idén továbbfejlesztik: a butikok megjelennek majd diáknapokon, iskolai rendezvényeken és táborokban is. Az idei kollekció összeállítására a KISZ KB építőtáborok bizottsága pályázatot hirdetett. Az amatőr divattervezők ruhák, nadrágok, szoknyák, ingek A3-as, vagy A4-es méretű rajzaival nevezhetnek — április 10-ig. A pályázatokat diákokból álló zsűri bírálja majd el, s a legjobb modelleket díjazza. A terveket a KISZ KB építőtáborok bizottságához (Budapest, Pf.: 72. 1388) lehet eljuttatni.